

JARED DIAMOND

SÚNG, VI TRÙNG VÀ THÉP

ĐỊNH MỆNH
CỦA CÁC XÃ HỘI LOÀI NGƯỜI

Trần Tiến Cao Đăng dịch
(Tái bản lần thứ nhất)

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-00/19109

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU

7

LỜI BẠT

11

PHẦN I
TỪ VƯỜN ĐỊA ĐÀNG ĐẾN CAJAMARCA

35

CHƯƠNG 1
TRƯỚC VẠCH XUẤT PHÁT

37

CHƯƠNG 2
THÍ NGHIỆM TỰ NHIÊN VỀ LỊCH SỬ

57

CHƯƠNG 3
CUỘC ĐỤNG ĐỘ Ở CAJAMARCA

73

PHẦN II
SỰ PHÁT SINH VÀ BÀNH TRƯỚNG CỦA
NỀN SẢN XUẤT LƯƠNG THỰC

91

CHƯƠNG 4
SỨC MẠNH CỦA NHÀ NÔNG

93

CHƯƠNG 5
KÈ-CÓ VÀ KÈ-KHÔNG-CÓ
TRONG LỊCH SỬ

103

CHƯƠNG 6 LÀM NÔNG HAY KHÔNG LÀM NÔNG	133
CHƯƠNG 7 LÀM RA MỘT QUẢ HẠNH BẰNG CÁCH NÀO	145
CHƯƠNG 8 TÁO HAY NGƯỜI ANH-ĐIỀNG	165
CHƯƠNG 9 NGỰA VẦN, NHỮNG CUỘC HÔN NHÂN BẤT HẠNH, VÀ NGUYÊN LÝ ANNA KARENINA	195
CHƯƠNG 10 TRỜI RỘNG VÀ TRỤC NGHIÊNG	217
PHẦN III TỪ LƯƠNG THỰC ĐẾN SÚNG, VI TRÙNG VÀ THÉP	235
CHƯƠNG 11 TẶNG PHẨM CHẾT NGƯỜI CỦA GIA SÚC	237
CHƯƠNG 12 BẢN GỐC VÀ NHỮNG CHỮ CÁI VAY MƯỢN	261
CHƯƠNG 13 MẸ ĐẸ CỦA NHU CẦU	289
CHƯƠNG 14 TỪ CHỦ NGHĨA BÌNH QUYỀN ĐẾN CHÍNH QUYỀN ĂN CƯỚP	319

PHẦN IV	
VÒNG QUANH THẾ GIỚI TRONG NĂM CHƯƠNG SÁCH	369
CHƯƠNG 15 DÂN TỘC CỦA YALI	371
CHƯƠNG 16 TRUNG HOA ĐÃ TRỞ THÀNH TRUNG QUỐC NHƯ THẾ NÀO	401
CHƯƠNG 17 TÀU CAO TỐC ĐẾN POLYNESIA	415
CHƯƠNG 18 ĐỤNG ĐỘ GIỮA HAI BÁN CẦU	437
CHƯƠNG 19 CHÂU PHI ĐÃ TRỞ THÀNH ĐEN NHƯ THẾ NÀO	463
LỜI KẾT TƯƠNG LAI CỦA KHOA LỊCH SỬ LOÀI NGƯỜI NHƯ MỘT NGÀNH KHOA HỌC	493
NGƯỜI NHẬT LÀ AI?	519
LỜI NÓI THÊM VÀO NĂM 2003: SÚNG, VI TRÙNG VÀ THÉP NGÀY NAY	547
LỜI CẢM TẠ	564
PHẦN ĐỌC THÊM	565